

Móra István

HUPPUJ, MÓRIC, MEG A SÁNTA NYÚL*

A kutyánkat Huppujnak hitták, a cicánkat meg Móricnak. A kutya kicsi volt kutyának, a cica nagy volt cicának, így aztán majd egyformák voltak. Huppuj a szénatartóban lakott, Móric a padlásán a kémény mögött, de napközben együtt voltak mindég. Kettős kis vályúból ettek-ittak, soha étel-ital fölött össze nem marakodtak.

Egyszer a minap, szép vasárnapi hajnalon, ahogy kibújik a Huppuj a szénatartóból, szalad ám föl egyenest a széles garádcson egész a padlásajtóig, avval becsahint:

– Hej, Móric, gyere, gyere, mondok valamit.

Móric azt álmodta éppen, hogy egy kis fehér egérnek már az egész feje ki volt a lyukból, csak még egy kicsit jött volna kijebb, mindjárt lecsapta volna – mondom, ezt álmodta éppen –, mikor a Huppuj hívása fölzavarta. Nagy haragosan mozdult ki a pajtására:

– Mit háborgatsz, vigyen innen a lábad, hiszen még éjszaka van.

De Huppuj csak nem hagyta elaludni többet:

– Meghiszem, hogy a kémény megett éjszaka van, hanem ideki már süt a nap.

– No hát csak hadd süssön.

– Nem úgy van az, hallod-e, hanem ha ki nem bújsz, engem nem látsz ma többet.

– Nem tudsz úgy elbújni, hogy meg ne találjalak.

– De nem is elbújok én, pajtás, hanem elmék a kecskeméti vásárra. Azért keltettelek föl, hogy gyere te is.

Erre aztán csakugyan előjött Móric úr.

– Aztán, te Huppuj, igazán mondd?

– Nem is tréfából. Nézd azt a friss kocsi nyomot. A Bogár is elment, a Szellő is elment, a Miska kocsis is elment, a nagymamát meg vitték.

Móric nagyot sóhajtott:

– Ki ad nekünk ma tejet?

– Ki ad? Azt nem tudom már, mert a Riska meg oda volt kötve a kocsisaraglyához, az is elment. Hát csak mosakodj meg hamarost, oszt gyere te is.

– De csak így, éhgyomorral?

– Ojjé, lesz egér az úton, ne félj. A vásáron meg veszünk cigánypecsenyét.

– Hát még mit veszünk?

– Én egy kis sárgaszíjas ezüst pergőt a nyakamra.

– Én meg akkor kék selyem pántlikát az enyimre.

Avval elindultak, keresztül a káposztás kerten, hogy azzal is rövidebb legyen az útjuk. Alig hogy az országútra kiértek, ahol ballag előttük egy kis hajításra egy suta, sánta kis nyúl. Egy, kettő, három, akkorra utolérték. Egyszerre szólították meg kétfelől:

– Hát te, te kis bicebóca, hova igyekszel?

– A kecskeméti vásárra.

– Evvel a sánta lábaddal?

– Evvel a sánta lábammal.

– Honnan sántikálsz?

– Kerekegyházáról.

– Mit akarsz venni?

– Mézeskalács olvasót.

Huppuj meg nem állta nevetés nélkül. Oda is vetette a kis mankósnak:

– De hallod-e, cimbora, hetedhét ország ellen jár akkorra az a mézeskalácsos, mire te fele útját se éred a vásárnak.

Móric meg elköszönt tőle:

– No, szervusz, kis nyúl, majd ha visszafelé jövünk, találkozunk.

A kis sánta meg azt mondta nagy nyugodtan:

– Alás' szolgálja!

Nem telt abba csak egy kis idő, úgy elhagyták, hogy mikor egyszer Huppuj visszanézett, már látni se lehetett.

- Nene, a nyúl.
- Nene, a sánta nyúl.
- Nene, a nyakában a mézeskalács olvasó.
- Az ám.

A kis nyúl nagyot köszönt nekik:

- Adjon Isten! No, megérkeztetek? Volt-e jó vásár?

Huppuj is, Móric is szégyenkezve intett, hogy: meg ám, volt ám.

Nem tudták kiállni szó nélkül, hogy olyan jó kedve van a kis nyúlnak, hogy el sincs fáradva, megkérdezték:

- Ejnye, de jó kedved van, te kis nyúl. Pedig elfáradtál, ugye?
- Dehogyan is fáradtam. Nem mentem ám én mindenütt gyalog, se nem jöttem.
- Megszánt valaki, ugye, oszt fölvelt a kocsijára?

– Föl bizony, menőben Akarom János, visszafelé meg Tűröm János, innen meg már gyalog is könnyen hazamék...

Mikor az udvarra beértek, akkor már otthon volt mindenki. Miska kocsis itatta a lovakat, a szolgáló az új tehenet kötötte jászolhoz, a nagymama meg a tejet szűrte. Azonközben megszólalt:

- Huppuj, Móric!**

(Az Én Ujságom, 1896/44.)

Jegyzet:

* Móra István *Móra bácsi* néven jegyzett története évtizedek múltán – **t é v e s e n** – Móra Ferenc alkotásaként kezdett terjedni (*Nekopogi kovács*, 1957; *A hatrongyosi kakasok*, 1973–2015 között hét kiadás) stb. Móra Ferenc műveként olvasható az OSZK által üzemeltetett Magyar Elektronikus Könyvtárban; az ő nevéhez kötve terjedt el a sajtóban (pl. Új Szó–Vasárnap, 1979/29; Családi Kör, 2019/42.), ill. hangzott el több alkalommal a Kossuth- és a Petőfi Rádió adásaiban.

** Móra István *Katókáék könyve* című kötetében (1904), s annak további kiadásaiban (é. n.) a történetet ezzel a mondattal fejezte be.

(Kun Miklós Jenő, 2024. nov. 8.)

